

FRANSIZ BASININDA TÜRKİYE
HAZİRAN 2012, No: 7

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

33, RUE GALILEE 75116 PARIS T: +33 1 44 43 55 35

TÜRKİYE - SURİYE

22 Haziran'da bir Türk askeri uçağının eğitim uçuşu sırasında Suriye tarafından vurulmasının ardından Başbakan Recep Tayyip Erdoğan bir kriz zirvesi topladı. Toplantının ardından yapılan açıklamada, Suriye'nin sorumluluğu doğrulandı ve « olay tamamen açıklığa kavuştuğunda Türkiye son tavrını bildirecek ve gereken tedbirleri kararlılıkla alacaktır » dendi (*Le Parisien.fr, AFP, 22/06/2012*).

Başbakan Erdoğan, Türk ve Suriyeli deniz kuvvetlerinin, pilotların bulunması amacıyla ortak arama çalışmaları yaptığını açıkladı. Bilgi Suriyeli kaynaklar tarafından da doğrulandı.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu Türk uçağının Suriye hava sahasını anlık ihlalden 15 dakika sonra vurulduğunu, Suriye'nin uçağın kimliğini ve misyonunu bildiğini vurguladı. Suriye Dışişleri Sözcüsü Cihat Makdissi ise uçağın Suriye hava sahası içinde vurulduğunu, bunun bir saldırı olmadığını savundu. Makdissi « Savunma hakkımızı kullandık. Türkiye ile aramızda düşmanlık yok, siyasi gerginlik var » dedi. (*Le Figaro.fr, AFP, AP, 24/06/2012*).

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, uçağın « hız nedeniyle anlık bir şekilde Suriye hava sahasını ihlal ettiğini », bunun bir « kötü niyet içermediğini » açıkladı (*Le Figaro.fr, 23/06/2012*). Davutoğlu ise TRT'ye yaptığı açıklamada uçağın « Suriye'den 13 mil uzakta uluslararası hava sahasında » vurulduğunu savundu (*Le Figaro.fr, AFP, AP, 24/06/2012*). « Radar sistemi test etmek üzere silahsız bir eğitim uçuşu » yapan uçağın « ön uyarı yapılmadan » vurulduğunu dile getirdi (*L'Express.fr, AFP, 24/06/2012*).

Bu olay, New York Times gazetesinde, ABD gizli servisinin Türkiye'nin güneyinden, Suriyeli muhaliflere silah yardımı yaptığı ve silahların El Kaide'nin eline geçmemesi için CIA ajanları tarafından dağıtımın kontrol edildiği haberlerinin ardından yaşandı. New York Times'in silah yardımının finansmanının Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye tarafından yapıldığı iddiaları Türkiye tarafından yalanlandı.

Yaşanan olaylar Ankara ile Şam arasında gerilimi arttırırken, Türkiye temkinli, gerginliği yumuşatıcı bir tavır alarak anlaşmazlığı uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde ele almayı tercih etti. Türkiye, konuyla ilgili araştırma sonuçlanıncaya kadar tavrını açıklamayacağını bildirirken Cumhurbaşkanı Gül « gereken »in yapılacağını, Başbakan Erdoğan ise « kararlıkla » hareket edileceğini vurguladı (*Le Point.fr, Reuters, 23/06/2012*).

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu BM Güvenlik Konseyi, Almanya ve İran liderleriyle telefon görüşmelerinde bulundu. Askeri bir operasyonun gündemde olmadığını Türkiye'nin soğukkanlılığını koruyabilecek kapasitede olduğunu dile getiren Davutoğlu, « kimsenin Türkiye'nin askeri kapasitesini sınamayacağını » vurguladı. « Türkiye'nin onuru adına bu meseleyi kamuoyu ve uluslararası hukuka taşıyacaklarını » açıkladı (*Le Parisien.fr, AFP, 24/06/2012*).

Nisan ayında Suriye'li güvenlik güçlerinin sınırdaki mülteci kamplarına ateş açmasının ardından Türkiye « güvenlik ihlali oluşturacak hiçbir hareketi kabul etmeyeceğini ve NATO müdahalesi çağrısı yapmaktan çekinmeyeceğini » bildirmişti (*Le Figaro.fr, 25/06/2012*).

NATO Sözleşmesi 4. maddesinin öngördüğü istişare mekanizmasının işletilmesi konusunda Türkiye'nin talebi üzerine 26 Haziran tarihinde NATO üyeleri bir araya geldi. Toplantı öncesinde

yapılan basın toplantısında, Suriye Dışışleri Sözcüsü Makdissi Türk askeri uçağının « Suriye'nin egemenliğini ihlal ettiğini » tekrarladı (*Le Point.fr, AFP, 25/06/2012*).

Türk Dışışleri Bakanlığı, 22 Haziran'da düşen uçak ve pilotlarının aramak üzere, kurtarma ve araştırma uçuşu yapan başka bir Türk uçağının da Suriye savunma sistemi tarafından hedef alındığını açıkladı (*Le Nouvel Observateur, AFP, 25/06/2012*).

Uluslararası ilişkiler uzmanı Soli Özel, Türk uçağının « bir SAM (Karadan Havaya Atılan Füze) tarafından vurulduğunu » ve « Suriye savunma sistemlerini kontrol eden Rusya'nın onayı olmadan böyle bir hareket yapılamayacağını » dile getirdi. Özel'e göre bu olay Ankara - Şam çatışmasının uluslararası boyut kazanma sürecinde yeni bir adım oluşturuyor (*Libération.fr, 24/06/2012*). « Türk yetkililer çatışmanın Türkiye'de Kürt sorunu ve Esad karşıtı Sünni çoğunluk ile nüfusun 1/3'ini oluşturan Aleviler arasında gerginliği tırmandırmasından kaygılılar » (Marc Semo *Libération.fr, 24/06/2012*).

Olayın ardından Fransa Türk uçağının düşürülmesini “kabul edilemez”, ABD Dışışleri Bakanı Hillary Clinton ise “utanmazca” olarak niteledi (*Les Echos.fr, 25/06/2012*). Clinton Suriye yetkililerinin « uluslararası kurallara, insan hayatı, barış ve güvenliğe » saygı duymamasını kınadı (*Le Parisien.fr, AFP, 25/06/2012*). İslam Konferansı Örgütü Başkanı Ekmeleddin İhsanoğlu Suriye'deki durumun tüm bölgeyi etkileyebilecek bir iç savaşa yol açabileceği değerlendirmesinde bulundu (*Le Monde.fr, AFP, Reuters, 25/06/2012*).

Çin tarafları sükunet ve temkine çağırırken, İran Dışışleri sözcüsü Ramin Mehmanparast « sorunu çözmek için iki ülke ile iyi ilişkilerini kullanacağını » dile getirdi (*Le Figaro.fr, AFP, 26/06/2012*).

Brüksel'de yapılan zirvede saldırı « kabul edilemez » olarak niteledi. Suriye en ağır şekilde kınanırken NATO Türk yetkililerine « güçlü desteğini » ilettili ve Türkiye ile dayanışma içinde olduklarını dile getirdi. Genel Sekreter Anders Fogh Rasmussen İttifak'ın « bölünmez » olduğunu vurguladı. (*Le Monde.fr, 26/06/2012*). Lüksemburg'da bir araya gelen AB Dışışleri bakanları ise Suriye'nin saldırısını kınarken, ülkeye karşı yeni yaptırımlar ve silah ambargosu kararı aldı.

Nato zirvesi sırasında yaptığı açıklamada Başbakan Erdoğan Esad rejiminin « Türkiye'nin güvenliği için açık ve yakın bir tehdit » oluşturduğunu dile getirdi (*Le Monde.fr, 26/06/2012*). Silahlı bir çatışmaya girmeyi istememekle birlikte « TSK'nın angajman kurallarının bundan sonra değiştiğini » bildirdi (*Le Point.fr, AFP, 26/06/2012*). Erdoğan, Türkiye'nin « gereken zamanda » ve « kararlılıkla » hareket edeceğini ve « korkunç diktatörlük » düşene kadar Suriye halkını desteklemeye devam edeceğini ekledi. (*Le Figaro.fr, 26/06/2012*). « Sınırdan Türkiye'ye yaklaşan ve güvenlik tehdidi ve tehlikesi yaratan her askeri elemanın tehdit kabul edilerek hedef kabul edileceğini » vurguladı (*Le Point.fr, Reuters, 26/06/2012*).

Suriye'deki durumu değerlendirmek üzere 6 Haziran tarihinde İstanbul'da düzenlenen gayri resmi danışma konferansına, Fransa, Almanya, İngiltere, ABD, Katar ve Suudi Arabistan'ın da aralarında olduğu, 16 ülkenin bakanları katıldı. Rusya ve Çin ise her türlü dış askeri müdahaleye karşı çıkarken, Suriye ile stratejik ortaklıklarını güçlendirme taahhüdünde bulundu. İki ülke Suriye'nin durumunu ele almak üzere yeni bir konferans önerirken, ABD, Arap Birliği'nin talebi üzerine BM Şartı VII. Maddesi uyarınca Suriye'ye karşı alınacak önlemleri destekleyeceğini açıkladı.

CNN Türk'ün açıklamasına göre Türkiye topraklarında 13 Suriyeli general, iki albay, çok sayıda subay ve 33 asker bulunuyor. Suriyeli askerler ve aileleri Türkiye'ye gelmeye devam ediyor. Ayrıca, muhalefet örgütü Suriye Ulusal Konseyi yeni liderlik seçimini 9 Haziran'da Türkiye'de gerçekleştirdi.

- « La CIA aiderait l'opposition syrienne depuis la Turquie », Le Figaro.fr, 21/06/2012.
- « Syrie/armes : la CIA veille », Le Figaro.fr, AFP, 21/06/2012
- « Turquie. Réunion de crise après la disparition d'un avion près de la Syrie », Ouest France.fr, 22/06/2012.
- « Turquie : un avion de chasse abattu par la Syrie, réunion de crise à Ankara », le Parisien.fr, AFP, 22/06/2012.
- « Crash: Damas s'est excusé (Erdogan) », Le Figaro.fr, AFP, 22/06/2012.
- « La Syrie reconnaît avoir abattu un avion de combat turc », Le Monde.fr, AFP, Reuters, 23/06/2012.
- « Syrie : zones d'ombre autour de la chute d'un avion turc », Le Figaro.fr, 23/06/2012
- « Avion turc abattu : Ankara joue l'apaisement », Le Figaro.fr, 23/06/2012.
- « La Syrie abat un avion de combat turc en Méditerranée », Le Point.fr, 23/06/2012.
- « Turquie/Syrie: Abdullah Gül réagit », Le Figaro.fr, AFP, 23/06/2012.
- « Un avion turc abattu par la Syrie, Ankara fera "le nécessaire" », Le Point.fr, Reuters, 23/06/2012.
- « L'épave de l'avion turc abattu par la Syrie a été localisée », l'Express.fr, 24/06/2012.
- « L'avion turc abattu n'était pas dans l'espace syrien », Le Figaro.fr, AFP, AP, 24/06/2012.
- « Avion turc abattu par la Syrie: Ankara privilégie la diplomatie », Le Parisien.fr, AFP, 24/06/2012.
- « Avion abattu par la Syrie : la Turquie en appelle à l'Otan », Le Parisien.fr, AFP, 24/06/2012.
- « L'Otan confirme une réunion mardi sur l'avion turc abattu par la Syrie », Le Figaro.fr, 24/06/2012.
- « Turquie/Syrie: l'avion serait localisé », Le Figaro.fr, AFP, 24/06/2012.
- « Nouvelles défections dans l'armée syrienne », Le Monde.fr, AFP, Reuters, 25/06/2012.
- « Nouvelle défection d'un général syrien, passé en Turquie », Libération.fr, AFP, 25/06/2012.
- « Le ton monte entre la Turquie et la Syrie » Le Figaro.fr, 25/06/2012
- « L'avion militaire turc a violé l'espace syrien », Le Point.fr, AFP, 25/06/2012.
- « Avion turc abattu par la Syrie: Ankara privilégie la diplomatie », Le Parisien.fr, AFP, 23/06/2012.
- « Avion abattu : l'embarras d'Ankara », Libération.fr, 24/06/2012
- « Avion turc abattu : Ankara durcit le ton contre la Syrie, Libération.fr, 24/06/2012.
- « Après l'attaque d'un avion turc par la Syrie, Ankara en appelle à l'Otan », Les Echos.fr, 25/06/2012. Par Yves Bourdillon
- « Syrie : la France veut « aller plus loin » dans les sanctions », Les Echos.fr, 25/06/2012
- « Syrie: la tension entre Damas et Ankara prend une dimension internationale », Le Parisien.fr, AFP, 25/06/2012.
- « Nouvelles défections dans l'armée syrienne », Le Monde.fr, AFP, Reuters, 25/06/2012.
- « Syrie/Turquie: la Chine appelle au calme », Le Figaro.fr, Reuters, 25/06/2012.
- « Syrie: l'UE renforce la pression sur Damas », Le Point.fr, AFP, 25/06/2012.
- « Syrie: Bruxelles accentue la pression mais cherche à éviter l'escalade militaire » Le Point.fr, AFP, 25/06/2012.
- « L'OTAN condamne la Syrie, coupable d'avoir détruit un avion militaire turc », Le Monde.fr 26/06/2012.
- « Nouvel incident aérien entre la Syrie et la Turquie », Le Nouvel Observateur, AFP, 25/06/2012.
- « Syrie/Turquie: l'Iran veut intervenir », Le Figaro.fr, AFP, 26/06/2012.
- « Ambiance de guerre froide autour de la Syrie », Le Figaro.fr, 26/06/2012.
- « Syrie «est en situation de guerre», lance Assad », Le Figaro.fr, 26/06/2012.
- « Ankara lance un avertissement à la Syrie » Le Figaro.fr, 26/06/2012. Par Isabelle Lasserre
- « Colère de la Turquie, prudence de l'Otan dans l'affaire du F4 », Le Point.fr, Reuters, 26/06/2012.
- « La Turquie met en garde la Syrie, violents combats près de Damas », Le Point.fr, AFP, 26/06/2012.
- « Manœuvres diplomatiques autour de la Syrie », L'Express.fr, AFP, 6/06/2012.
- « Fabius attendu à Istanbul pour parler de la Syrie », Libération.fr, AFP, 6/06/2012.
- « Syrie : Fabius en Turquie pour une réunion «informelle» », Le Parisien.fr, AFP, 6/06/2012.

- « Syrie: seize pays réunis à Istanbul pour tenter de résoudre la crise », Le Parisien.fr, AFP, 6/06/2012.
- « L'opposition syrienne réunie en Turquie pour désigner son nouveau chef », Le Parisien. fr, AFP, 9/06/2012.
- « La Syrie dénonce "l'ingérence" de Washington, la Turquie inquiète pour sa sécurité », Challenges.fr, AP, 13/06/2012.

TÜRKİYE - FRANSA

Rio de Janerio'da gerçekleştirilen BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi sırasında bir araya gelen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande iki ülke arasında ilişkiler konusunda olumlu mesajlar verdi. Anadolu Ajansı haberine göre, Başbakan Erdoğan Hollande'ı ikili ilişkileri yeniden canlandırmak üzere Türkiye'ye davet ederken, Hollande bu ziyaretin kendisi için bir « ayrıcalık » olacağını vurguladı (*Le Figaro.fr* AFP, 21/06/2012).

Fransa Parlamentosu'nda « Ermeni soykırımı »nın sorgulanmasını cezalandıran yasanın kabul edilmesinin ardından Türkiye Fransa ile tüm siyasi, ekonomik ve askeri ilişkileri askıya alma kararı almıştı. Başbakan Erdoğan, « Fransa'nın yeni pozisyonu »na karşılık Türkiye'nin de yeni bir sayfa açmak istediğini dile getirdi (*Les Echos*, 22/06/2012). CNN-Türk haber kanalına yaptığı açıklamada Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, iki liderin görüşmesinin ardından, Başbakan Erdoğan'ın, yaptırımların kaldırılması için gereken talimatları verdiğini belirtti (*Le Parisien.fr*, AFP, 21/06/2012).

François Hollande Türkiye'nin AB üyeliği konusunda temkinli davranışa da Türkiye, ikili ilişkileri canlandırarak, Fransa'nın müzakere başlıkları üzerindeki vetosunun kalkmasını ve AB ile müzakere sürecinin çıkmazdan kurtulmasını umuyor.

- « La Turquie lève les sanctions contre Paris et tourne la page des années Sarkozy », Le Parisien.fr, AFP, 21/06/2012.
- « Turquie: Erdogan invite Hollande », Le Figaro.fr, AFP, 21/06/2012.
- « Ankara lève les sanctions contre Paris », Les Echos, 22/06/2012
- « La Turquie se réconcilie avec la France », Le Figaro.fr, AFP, 21/06/2012.
- « Les têtes turques de Hollande », Slate.fr, 23/06/2012.

TÜRKİYE - İSRAİL

İnsani yardım gemisi Mavi Marmara'ya İsrail askerlerinin yaptığı baskından iki yıl sonra İsrail mahkemesi olayda üst düzey 4 askeri yetkiliyi suçlu buldu. Karar sert tepkilere yol açarken, İsrail Dışişleri Bakanı Yardımcısı Danny Ayalon, mahkeme sürecini « çok ciddi » olarak niteledi (*Le Figaro.fr*, 31/05/2012). Başbakan Benjamin Netanyahu'nun Mavi Marmara krizini yönetimi de sert şekilde eleştiriliyor (*Le Parisien.fr*, AFP, 13/06/2012).

Kararın ardından Türkiye'nin Interpol'e uluslararası tutuklama yetkisi başvurusu yapma hakkı doğuyor. İsrail Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Yigal Palmor, Interpol sürecine « henüz uzun bir yol olduğunu », « mahkemenin yapılış yönetimine bakıldığında, herhangi bir Batı ülkesinin ciddiye alacağını düşünmediğini » dile getirdi. (*Le Figaro.fr*, 31/05/2012).

Kıbrıs açıklarında bulunan doğal gaz kaynaklarını arama izni için Güney Kıbrıs tarafından açılan ihaleye İsrail'in en önemli enerji şirketlerinden Delek'in teklif vermesi Ankara'yı kızdırdı. Türkiye'nin savaş gemisi ile müdahale tehdidine karşılık İsrail Türkiye'ye karşı Yunanistan, Romanya, Bulgaristan ve Güney Kıbrıs ile işbirliği arayışına girdi.

- « Colère d'Israël contre la justice turque », Le Figaro.fr, 31 mai.
- « La manne gazière de Chypre suscite de fortes tensions entre Israël et la Turquie », La Tribune.fr, 11/06/2012.
- « Flottille pour Gaza: un rapport officiel critique Netanyahu », Le Parisien.fr, AFP, 13/06/2012.

TÜRKİYE - KIBRIS

Kıbrıs'ın AB dönem Başkanlığı'nın 1 Temmuz'da başlaması Türkiye AB ilişkileri açısından da endişe yaratıyor.

23 Temmuz 2011'de Kuzey Kıbrıs'a yaptığı bir ziyarette Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Kıbrıs dönem başkanlığına taviz vermeyeceğini dile getirmişti. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ise « hiçbir Türk bakanlık ve kurumunun AB dönem başkanının katıldığı herhangi bir etkinliğe katılmayacağını » duyurdu.

Adadaki taraflar arasında görüşmelerde Güney Kıbrıs Başmüzakerecisi George Iacovou, « Türkiye kendi ayağına kurşun sıkmakta serbest. Tehditleri Avrupa'daki konumunu iyileştirmiyor ve Avrupa'nın temel değerlerini paylaşmadığını gösteriyor » dedi.

- « Chypre à la tête de l'UE : nuages en vue » , Le Monde.fr, 22/06/2012.

TÜRKİYE

Terörizmle Mücadele Küresel Forumu

7 Haziran'da İstanbul'da gerçekleşen uluslararası güvenlik konulu Terörizmle Mücadele Küresel Forumu'nda ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton El Kaide örgütünün halen tehditkâr olduğunu ve daha geniş bir coğrafyaya yayıldığını ifade etti. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoglu ise Avrupalı liderleri ülkelerinde faaliyet gösteren PKK'lı teröristlerle daha etkin mücadele etmeye çağırdı (*Le Parisien.fr, AFP, 06/06/2012*).

Bakanlar düzeyinde gerçekleştirilen forumda uluslararası düzeyde terörizmle mücadelenin güçlendirilmesi yanında Suriye'deki durum ve İran nükleer programı konuları da ele alındı.

- « Sécurité: à Istanbul, Hillary Clinton juge Al Qaïda toujours menaçant et plus répandu », Le Parisien.fr, AFP, 6/06/2012.
- « Sécurité: à Istanbul, Hillary Clinton juge Al Qaïda toujours menaçant et plus répandu », Le Point.fr, AFP, 7/06/2012.

Kürtajla ilgili yasa tasarısı

AKP kürtaj süresini 10 haftadan 4 haftalık hamilelik süresine indiren yeni bir yasa tasarısı sundu. Türkiye'de kürtaj 1965 yılından bu yana sağlığa yönelik sebeplerle serbest bulunuyor. Ayrıca 1983 yılından bu yana hamileliğin ilk 10 haftasında kürtaja yasal olarak izin veriliyor.

Türkiye'de demografik yapı değişirken 1980 yılında kadın başına 3,14'ten bugün bir kadına 2,11 çocuk düşüyor. Başbakan Erdoğan'ı bu yasa tasarısına yönlendiren milliyetçi tavrı olarak yorumlanıyor. Erdoğan Tük ailelerini en az 3 çocuk yapmaya çağırıyor. (*Ouest-France.fr*, 05/06/2012).

Yasa tasarısı kadın örgütlerinin protestosu ile karşılaşırken Başbakan Erdoğan kürtajı « cinayet » olarak niteleyerek, Uludere'de PKK militanı zannedilerek 34 vatandaşın askeri uçakla tarafından bombalanmasına benzetti. (*Le Figaro.fr*, AFP 03/06/2012)

Aynı yasa tasarısı tıbbi bir zorunluluk olmadıkça sezaryenle doğumları da kısıtlamayı öngörüyor. Hükümete yakın bir kaynağa göre yasada kürtaj konusunda geri adım atıldı (*Le Nouvel Observateur*, AFP, 21/06/2012).

- « Avortement: manifestation des Turques », le Figaro.fr, AFP, 3/06/2012.
- « Turquie : Erdogan sonne la charge contre l'IVG », Ouest-France, 5/06/2012.
- « Avortement : quand la Turquie rétropédale », Le Nouvel Observateur, AFP, 21/06/2012.

İfade Özgürlüğü

Twitter'da « dini değerlere saldırı » yaptığı gerekçesi ile yargılanacak olan piyanist Fazıl Say'ın mahkemesi 18 Ekim'de açılacak. Say, Ceza Yasası 216.maddesi uyarınca bir buçuk yıl hapis cezası istemiyle yargılanacak.

- « Le pianiste Fazil Say risque la prison », Libération.fr, 1er /06/2012.
- « Turquie: le pianiste Fazil Say, bête noire des islamistes, sera jugé », le Parisien.fr, AFP, 1er/06/2012.

Türk kökenli Fransız öğrencinin gözüaltına alınması

Erasmus programı ile Eskişehir Üniversitesi'nde okuyan Türk kökenli Fransız öğrenci Sevil Sevimli aşırı sol terörist DHKP-C örgütüne üye olmakla suçlanarak 10 Mayıs'ta gözüaltına alındı. Lumière Lyon II üniversitesi öğrencisi Sevimli 12 yıl hapis cezası ile yargılanacak.

2006 tarihli terörle mücadele yasası uyarınca yetkili mahkeme dosyanın gizliliğine karar verdi. Sevimli'nin serbest bırakılması talebi ise dosyanın tamamlanmamış olması ve sanığın kaçma ve delilleri tahrif etme ihtimali gerekçeleriyle reddedildi.

Sevimli'nin serbest bırakılması için Lyon'da 350 kişinin katıldığı bir protesto yürüyüşü düzenlendi.

- « Turquie : une Française arrêtée pour terrorisme », Libération.fr, 7/06/2012.
- « Manifestation à Lyon pour la libération de l'étudiante écrouée en Turquie », Le Parisien.fr, AFP, 17/06/2012. « Turquie: 13 morts dans un incendie déclenché par des mutins dans une prison », Le Point.fr, 17/06/2012.

“Radikalleşme” endişesi

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın son beyanları, AB’de Türkiye’de « özgürlüklere baskı » konusunda endişe yarattı. AB « Muhafazakar-Müslüman rejimin radikalleştiği » değerlendirmesini yaptı. Başbakan Erdoğan’ın İstanbul’da Çamlıca tepesine her yerden görülecek dev bir cami yapılacağını duyurması bu görüşü pekiştirdi.

AB Komisyonu Ankara eski temsilcisi Marc Pierini « son gelişmelerin Muhafazakar eğilimin kontrolü elinde tuttuğunu ve muhalefet olmadığını » gösterdiğini dile getirdi. Yeni temsilci Jean-Maurice Ripert ise Başbakan Erdoğan’ın kürtaşı Uludere olayı ile karşılaştırmasının uygunsuz olduğunu ifade etti .

AB’nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Stefan Füle, milletvekili, « akademisyen ve öğrenci gözaltına alımlarındaki artış ve basın ve gazetecilerin özgürlükleri konusunda » endişelerini dile getirirken, Türkiye’ye reformları sürdürme çağrısında bulundu.

- « Le régime islamo-conservateur turc se radicalise », Le Point.fr, AFP, 9/06/2012.

Şanlıurfa Cezaevinde Yangın

Anadolu Ajansı’nın haberine göre bazı tutukluların cezaevi koşullarını protesto etmek amacıyla yatakları yakması sonucu Şanlıurfa cezaevinde çıkan yangında 13 tutuklu öldü 5 tutuklu hastaneye sevk edildi. Şanlıurfa cezaevi aralarında bir BDP milletvekilinin de bulunduğu önemli sayıda siyasi tutuklunun olduğu bir bölüme sahip. (*Le Point.fr, AFP, 17/06/2012*).

- Turquie: 13 morts dans un incendie déclenché par des mutins dans une prison (Le Point.fr, AFP, 17/06/2012).

PKK Terörü

Türk yetkililer tarafından yapılan açıklamaya göre, PKK tarafından Hakkari’de Yeşiltaş Karakolu’na yapılan saldırı sonunca 8 asker hayatını kaybetti, 16 asker ise yaralandı. Saldırıda 10 PKK’lı terörist öldürüldü.

Genelkurmay Başkanlığı açıklamasına göre, 22-24 Haziran tarihleri arasında, Hakkari’de Irak sınırında gerçekleştirilen hava saldırısı sonucunda Irak tarafında bulunan 9 terörist hedef, Türk uçakları tarafından vuruldu.

Ayrıca Trabzon ve Diyarbakır arasında yolculuk eden bir İngiliz turist, PKK’lı bir grup tarafından, Bingöl’de kaçırıldı.

- « Attaque meurtrière d'un poste militaire en Turquie », Libération.fr, AFP, 19/06/2012.
- « Raid aérien turc contre des bases du PKK dans le nord de l'Irak », Le Parisien.fr, AFP, 24/06/2012.
- « Turquie: libération d'un Britannique enlevé par des rebelles kurdes », Le Parisien.fr, 4/06/2012

EKONOMİ

Türkiye'deki işsizlik oranı düştü (%9,9)

Türkiye'deki resmi işsizlik oranı geçtiğimiz yılın şubat ve nisan ayları arasına kıyasla (%10,8) bu yılın aynı döneminde %9,9'a geriledi. Dünya ekonomisinde 17.sırada yer alan Türkiye, 2010'da %8,9 ve 2011'de %8,5'lik büyüme ile küresel ekonomik ve mali krizin ardından güçlü bir büyüme performansı sergiledi. Ancak bu yıl, özellikle Avrupa'daki krizin Türk ihracatını etkilemesi nedeniyle %4 oranında büyüme bekleniyor (*Le Figaro.fr*, 15/06/2012).

- « Baisse du chômage en Turquie (9,9%) », *Le Figaro.fr*, 15/06/2012.

Moody's Türkiye'nin Kredi Notunu Yükseltti

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin kredi notunu bir kademe artırarak "Ba2"den "Ba1"e yükseltti ve kısa dönemde yeni bir artış gerçekleşebileceğini bildirdi. Bu artışın siyasi irade ve ekonomik göstergelerin gücüne dayalı olarak yapıldığı açıklandı. Kararda kamu maliyesindeki önemli gelişmeler ve Türk ekonomisinin şoklara, özellikle Euro bölgesi borç krizinin sonuçlarına karşı dayanıklılığı etkili oldu. Türkiye'yi cari açığını dengelemek konusunda ilerlemeye davet eden ajansa göre Türkiye hem Avrupa hem Ortadoğu'da büyüklüğü, dinamizmi ve ekonomik etkinliği gibi önemli ekonomik güç kaynaklarına sahip. (*Le Figaro.fr AFP*, 20/06/2012)

- « Moody's relève la note de la Turquie », *Le Figaro.fr AFP*, 20/06/2012

"İstanbul Paradoksu"

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası son bir ayda %7,7; sene başından bu yana ise %14 artış gösterdi. Değişken sermayeli yatırım şirketlerinin (SICAV) performansı Türk hisse senetlerinin özellikle lüks ve teknoloji sektöründe daha verimli olduğunu gösteriyor. Enflasyon düşüşünün ardından devlet tahvillerinde de hafif bir patlama yaşandı. Bu tablo Yunanistan seçimlerinin sonuçlarının olası olumsuz etkilerinden korumasa da, kâr sağlayabilecek yeterli rahatlığı sunuyor. Ancak Türkiye riskten kaçınma bağlamında daha çelişkili bir performans sergiliyor. Türkiye bu sene - Doğu Avrupa ülkelerinin ortalamasının üzerinde - %2,3 büyüme beklentisiyle birlikte ekonomisini yabancı sermayeye fazlasıyla bağlı kılan çok büyük bir dış açığa ve Euro bölgesinin 4 katı bir enflasyon oranına sahip. Türkiye bu duruma çabuk tepki verdi: son bir yılda AB'ye olan ithalat bağımlılığını 10 puan düşürdü. Bununla birlikte IMF Türkiye'de %7,6 olasılıkla (İtalya'nın yaklaşık 3 katı) ciddi bir kriz bekliyor. Kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's sermaye akışının tersine dönmesi durumunda Türkiye'yi Doğu Avrupa'daki en hassas ülke olarak görüyor. Oysa, Türkiye'nin borçlanma kağıtlarının temerrüde karşı sigorta maliyeti olarak sunulan CDS'leri (credit default swap) İtalya'dakilerden 2 kat daha düşük değerde. Alternatif arayan yatırımcılar bunu görmezden mi gelmeli?Euro Bölgesi sınırlarında beklenmedik bir kaza, önceden öngörülmüş olan kötü senaryonun zamanından önce gerçekleşmesine neden olabilir. (*Les Echos*, 15/06/2012)

- « Le paradoxe d'Istanbul », *Les Echos*, 15/06/2012.

Dexia ve Sberbank Denizbank'ın çoğunluk hisselerinin satışı için anlaşma imzaladı

Fransa-Belçika ortaklığı Dexia, bünyesindeki Denizbank'ın çoğunluk hisselerinin (%99,85) satışı için Rus bankası Sberbank ile yaklaşık 2,83 milyar Euro değerinde bir anlaşma imzaladı. (*Le Monde.fr, AFP, 09/06/2012*)

Dexia 2006 yılında Denizbank'ın hisselerini %75'ini defter değerinin üç katı fiyatla 1,8 milyar Euro'ya satın almasının ardından bankanın çoğunluk hisselerini satın almıştı. Dexia ile Sberbank arasında yapılan anlaşmada ise Denizbank'a defter değerinin yalnızca yaklaşık 1.33 katı değer biçildi. Dexia, Denizbank için 2006'da çok yüksek bir fiyat vermiş olduğu ve geçen sürede Türk lirası Euro'ya karşı %50 değer kazandığı için bu anlaşma sonucunda birkaç yüz milyon Euro değerinde zarara uğrayabilir. (*Le Parisien.fr, AFP, 08/06/2012*)

- « Dexia cède son joyau turc Denizbank, mais ne s'en tire pas à si bon compte », Le Parisien.fr, AFP, 8/06/2012.
- « Dexia et Sberbank ont signé un accord de cession sur DenizBank », Le Monde.fr, AFP, 9/06/2012

Türkiye – Suudi Arabistan petrol görüşmeleri

Enerji Bakanı Taner Yıldız Suudi Arabistan'dan uzun vadeli ham petrol alımı için görüşmelerin başladığını söyledi.

Bakan ayrıca tedarikçi ülke sayısını doğalgaz için 5'ten 7'ye, petrol için 11'den 14'e artırmayı hedeflediklerini ve bu kapsamda Libya'yı 12. sıraya aldıklarını belirtti. (*Les Echos, Reuters, 12/06/2012*)

- La Turquie discute achat de pétrole avec l'Arabie saoudite, Les Echos, Reuters, 12/06/2012

Carrefour

Habertürk Gazetesi'nin haberine göre, Carrefour yönetim kurulu üyesi Thomas Hübner, Fransız grubun Türkiye'deki ortağını değiştirebileceğini dile getirmekle birlikte konu hakkında hiçbir somut görüşme gerçekleştirmediğini açıkladı. Grup Türkiye'de Sabancı Holding (%38,8) ortaklığındaki Carrefoursa adıyla faaliyet gösteriyor (*Le Figaro.fr, 21/06/2012*)

- « Turquie: Carrefour change d'associé? » Le Figaro.fr, 21/06/2012.

THY

İrlanda'nın Sunday Business Post gazetesi, THY'nin İrlandalı Aer Lingus havayolları şirketinin satışıyla yakından ilgilendiğini duyurdu. Aer Lingus'un talipleri arasında 694 milyon euro teklif veren İrlandalı Ryanair de bulunuyor. Türkiye'nin AB üyesi olmaması nedeniyle Aer Lingus'ta sadece %49 hisseye sahip olma hakkı olan THY, İrlanda hükümetinin % 25 hissesini satın alabilir veya bir başka havayoluyla ortaklık kurabilir. (*Les Echos, 24/06/2012*)

- « Turkish Airlines intéressé par Aer Lingus » Les Echos, 24/06/2012.